

[Nordqvist.]

denne lille tværpolitiske gruppe er forslagsstillerne taknemlig for dette forslag, hvorved problemerne kommer op i et meget højere plan.

De henvendelser, jeg har fået fra patienterne, må naturligvis tages med et vist forbehold; sagerne må først undersøges. Men her er vi ved det væsentlige. Indtil nu har det ikke været muligt at få naturlægers metoder og medikamenter undersøgt fra officielt hold. At der er en del plattenslagere imellem, er utvivlsomt, men jeg vil ikke afvise, at enkelte besidder metoder og midler, der kan være af værdi for lægestanden, hvis medicin, som en anden af ordførerne var inde på, i øvrigt bygger på tilfældige observationer gennem flere århundreder. Også derfor er der grund til at frasortere fuskerne. Det, man kan forlange i det mindste, er dog, at man undersøger sagen, inden man afsiger sin dom.

Sygdomsbekæmpelsen er kostbar; for samfundet, men det afgørende er dog, at disse sygdomme undertiden giver borgerne næsten umenneskelige lidelser, og det sidste må dog være det afgørende i denne sag. Er det rimeligt at vende det døve øre til og behandle naturlæger som en slags forbrydere? Jeg mener nej. Har en naturlæge et virksomt middel, så er det os, der er forbrydere, hvis vi intet foretager os.

Tiden er knap. Vi når ikke videre i denne omgang. Men jeg håber, at forslagsstillerne vender tilbage i den nye samling med dette forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjeld Olesen): Jeg er i den situation, at jeg kan sige en hjertelig tak til ordførerne for den modtagelse, forslaget har fået.

Jeg kan også sige en tak til ministeren. Måske er takken en lille smule mere behersket, fordi jeg synes, ministeren lagde større skepsis for dagen, end det egentlig var nødvendigt. Jeg lagde mærke til, at ministeren stillede sig positivt over for ethvert forslag, der kunne fremme tingene, og også

fandt, at mange af vore tanker måtte have stor interesse. Men det, jeg vil betegne som en lille anke over for ministerens måde at behandle spørgsmålet på, er dette, at ministeren ligesom har for stor en tilbøjelighed til at splitte emnerne op, hvor det er noget ganske bærende i vort forslag, at man ved en undersøgelse, ved forskning osv. for første gang i virkeligheden skal skabe en sammenhæng imellem ting, der vitterlig har en stærk indre sammenhæng.

Vi er ikke kommet med dette forslag, fordi vi, om jeg så må sige, er faldet over et enkelt problem og så har fundet ud af, at det må vi have frem, det må vi have undersøgt. Det ligger meget generelt sagt sådan, at den økonomiske og den sociale udvikling tvinger os til en ændret indstilling til lægevæsenets funktion. Som det er fremhævet af flere ordførere, er det sådan, at vi efterhånden pr. tradition har koncentreret os omkring det medicinsk-kirurgiske i opgaverne. Spørgsmålet er, om vi har gjort os tilstrækkelig klart, at lægen har eller i i hvert tilfælde bør have en ganske vigtig social funktion, om vi har gjort os klart, at der er en social sammenhæng i alt dette, om vi har gjort os klart, at den hastige udvikling daglig bringer os nye udfordringer, som ikke kan klares med traditionel tænkning.

Jeg vil gerne føje til, at jeg nok er klar over, at der blandt læger er en udvikling i gang; jeg har kunnet konstatere især blandt mange yngre læger en vilje til at nå til en nytænkning og til nye erkendelser, men bag alt det ligger, at mange må skubbe på, for at vi ikke kommer hinkende bagefter, og for at vi når frem til disse erkendelser.

Der ligger jo også ud over dette rent økonomiske spørgsmål dette: har vi nogen sinde f. eks. virkelig målt, hvordan vi opnår den største effekt, har vi nogen sinde målt, hvor meget det egentlig økonomisk betyder, hvis man tilstrækkeligt sætter ind på det forebyggende og ikke det helbredende?

Hertil kommer så, hvad jeg vil kalde de trivselsmæssige, de sociale aspekter. Vi har